

Lausunnot ja mielipiteet, Aurinkoketun aurinkovoimahanke Säkö ja Huittinen Sky Power Finland Oy, ympäristövaikutusten arviointiselostus

Ympäristövaikutusten arviointiselostukseen toimitettiin yhteensä 13 lausuntoa ja 2 yksityishenkilöiden mielipidettä. Lausunnoissa mukana olleita liitteitä ja karttoja ei esitetä tässä, mutta ne on toimitettu hankkeesta vastaavalle. Yksityishenkilöiden mielipiteissä ei esitetä nimiä eikä esimerkiksi kiinteistörekisteritietoja henkilötietojen suojaan liittyvän lainsäädännön perustella. Mahdolliset arviointiselostusta referoivat johdantotekstit tms. on poistettu. Lausuntojen ja mielipiteiden alkuperäistä sisältöä on paikoin tiivistetty.

Lausunnot

Satakuntaliitto

Satakuntaliitto on YVA-ohjelmasta antamassaan lausunnossa kiinnittänyt huomiota muun muassa siihen, että YVA-menettelyssä tulee arvioida hankkeen toteuttamisen vaikutuksia Satakunnan maakuntakaavoissa osoitettuihin varauksiin ja ottaa huomioon Satakunnan maakuntakaavan ja Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 koko maakuntakaava-aluetta koskevat suunnittelumääräykset.

Satakuntaliiton käsityksen mukaan arviointiselostuksessa on todettu Satakunnan maakuntakaavoissa osoitetut varaukset ja suunnittelumääräykset riittävällä tavalla.

Arviointiselostuksessa ei kuitenkaan ole esitetty kaikkia hankkeen vaikutusten kannalta merkittäviä ratkaisuja sillä tarkkuudella, että olisi yksiselitteisesti arvioitavissa kuinka maakuntakaavojen merkinnät ja määräykset on huomioitu tai millaisiksi hankkeen vaikutukset kokonaisuudessaan muodostuvat suhteessa niihin.

Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 koko maakuntakaava-alueella voimassa olevassa aurinkovoimaa koskevassa suunnittelumääräyksessä todetaan, että aurinkoenergian tuotantoalueet tulee ensisijaisesti pyrkiä sijoittamaan olemassa olevan yhdyskuntarakenteen ja sähköverkon liityntäpisteiden läheisyyteen. Tähän nähden Aurinkoketun aurinkovoimahankkeen sähkönsiirtovaihtoehtojen pituus 8,6–9,8 km, josta yli viisi kilometriä toteutuisi ilmajohtona, vaikuttaa pitkältä.

Selostuksessa on todettu, ettei aluetta koskevassa vesienhoitosuunnitelmassa tai vesienhoidon toimenpideohjelmassa ole mainittu Sonnilanjokea tai aurinkoenergiահankkeita. Lisäksi selostuksessa

todetaan, että hankkeen luvittamisen yhteydessä tulee maakuntakaavan vesien tilaa koskeva merkintä huomioida. Satakunnan maakuntakaavan vesien tilaa koskeva yleinen suunnittelumääräys tulee huomioida hankkeen kaikissa vaiheissa, jo ympäristövaikutusten arviointivaiheessa, ja suunnitella sekä toteuttaa riittävät vesiensuojeluratkaisut, jotta voidaan ehkäistä hankkeesta aiheutuvat vesistövaikutukset. Vesistövaikutusten ehkäisemiseen on kiinnitettävä jatkosuunnittelussa erityistä huomiota. Vesien tila -suunnittelumääräys on voimassa koko maakuntakaava-alueella ja koskee maankäytön suunnittelua kokonaisuudessaan.

On hyvä, että arviointiselostuksessa on huomioitu myös vireillä olevan Satakunnan maakuntakaava 2050 sekä Satakunnan viherrakenneselvitys. Hankealueen itäosassa ja itäpuolella kulkee viherrakenneselvityksessä tunnistettu viheryhteys, joka on huomioitava hankkeen jatkosuunnittelussa. Selvitys on tehty maakuntakaavan mittakaava huomioiden ja Satakunnan

19.6.2025

maakuntakaavaa 2050 varten merkintöjä on yleispiirteistetty. Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheen aineistossa ekologisen yhteystarpeen merkintään liittyvässä suunnittelumääräyksessä tuodaan esiin merkintöjen yleispiirteisyys ja tarkemman selvittämisen tarve: maankäytön suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee selvittää alueen ekologisten yhteyksien sijainti, laajuus ja yhteyden erityispiirteet sekä kehittämistarpeet. YVA-ohjelmasta antamassaan lausunnossa Satakuntaliitto edellytti myös ekologisten yhteyksien toimivuuden ja merkityksen arviointia alueen luonnontilan näkökulmasta, mitä ei ole selkeästi kuvattu.

Hankealue muuttuu lähes kokonaisuudessaan metsästä aurinkoenergian teolliseksi tuotantoalueeksi, jolla kulku on rajoitettua. Alueelle on suunniteltu puustoiset vyöhykkeet mahdollistamaan eläinten kulku paneelialueiden välistä alueen läpi. Vyöhykkeet on syytä suunnitella riittävän leveiksi, jotta eläimet hyödyntäisivät niitä. Lisäksi tien reunaan suunniteltu vyöhyke tulee sijoittaa yhtenäisenä tien jommallekummalle puolelle siten, ettei tien sijainti vyöhykkeen keskellä pirsto vyöhykettä.

Hankkeen vaikutuksista Natura 2000 -verkoston suojeluperusteena oleviin lintulajeihin arviointiselostuksessa todetaan, että vaikutuksen merkittävyys olisi suuri, mikäli järviefekti toteutuisi vähäisessäkin määrin ja että heijastamattomien aurinkopaneelien käytöllä vaikutus vältettäisiin kokonaan. Sitä ei kuitenkaan tässä yhteydessä kuvata, millaisia paneeleja hankealueella on aikomus käyttää, joten hankkeen vaikutusta Natura 2000 -verkoston suojeluperusteena oleviin lajeihin ei käytännössä tästä näkökulmasta ole mahdollista arvioida. Tämä edellyttää tarkentamista. On myös huomattava, että heijastusvaikutuksesta on vielä varsin vähän tutkimustietoa.

Hankealue sijoittuu Köyliön susireviirin ydinosaan. Kuten arviointiselostuksessa todetaan, aurinkovoimaloiden vaikutuksesta susien käyttäytymiseen on toistaiseksi niukasti ja lyhyeltä ajalta tutkittua tietoa, joten suteen mahdollisesti kohdistuviin vaikutuksiin on suhtauduttava varovaisuusperiaatteen mukaisesti. Haitallisten vaikutusten vähentämiseksi esitettyjä toimia on syytä täydentää.

Susireviirin ydinosa ja hankealue sijoittuvat reviirin laajimmalle yhtenäiselle metsäalueelle samoin kuin muutkin lähialueella suunnitteilla olevat uusiutuvan energian hankkeet. Hankkeen susiin kohdistuvia vaikutuksia ja yhteisvaikutuksia arvioitaessa on myös huomioitava, ettei eläimillä ole vaihtoehtoisia yhtä laajoja metsäalueita reviirillään tai sen ympäristössä. Alueella on susireviirejä tiheässä. Susien elintilan supistuminen voi johtaa ihmisten ja susien lisääntyviin kohtaamisiin ja konflikteihin.

Hankkeiden yhteisvaikutuksiin on kiinnitettävä erityistä huomiota. Mikäli saman yhtenäisen metsäaluekokonaisuuden sisällä toteutuu useampia maankäyttöä muuttavia hankkeita, on varmistettava ekologisten yhteyksien toimivuus ja erityisesti laajalla alueella liikkuviin eläimiin kohdistuvien vaikutusten minimointi. Hankkeiden toteutuminen vähentää suuresti eliöstön elinympäristöjä. Kasvillisuuden ja luontotyyppien osalta selostuksessa arvioidaan, ettei yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa ole. Sonnilanjoen vedenlaadun mahdollisen muutoksen välillisen vaikutuksen lisäksi. Vaikutukset kasvillisuuteen, luontotyyppeihin ja ekologiin yhteyksiin ovat kuitenkin Satakuntaliiton näkemyksen mukaan huomattavat, koska hankkeiden rakentamisen myötä vähintään satoja hehtaareja metsäympäristöä muuttuu teolliseksi aurinkoenergian tuotantoalueeksi. Myös metsästyksen ja muuhun virkistyskäyttöön kohdistuu yhteisvaikutuksia, jotka eivät nouse arviointiselostuksessa riittävällä tavalla esiin.

19.6.2025

Yhteisvaikutusten selvittäminen, ehkäisy ja lieventäminen ovat suunnittelussa keskeisessä asemassa

ja hankkeista vastaavien on yhteistyössä toimittava vaikutusten ehkäisemiseksi ja lieventämiseksi sekä seurannan järjestämiseksi.

Arviointiselostuksen mukaan hankealueella saatetaan joutua tekemään pienimuotoista louhintaa sekä massanvaihtoa. Aineistossa ei ole arvioitu louhittavia tai massanvaihdon määriä, mutta karttatarkastelun perusteella vaikuttaa siltä, että määrät voivat olla merkittäviä. Aineistossa on tästä syystä huomattavaa epävarmuutta, eikä louhinnan ja massanvaihtojen vaikutuksia käytännössä voi arvioida. Tältä osin arviointia on täydennettävä.

Maisemavaikutusten lieventämisen osalta selostuksessa tuodaan esille, että hankealueen ja energiavarastoalueen ympärillä on hyvä ylläpitää näkymiä peittävää suojapuustoa suoalueiden suuntaan. Suojavyöhyke tulee sisällyttää hankealueeseen ja säilyttää riittävän leveällä vyöhykkeellä puusto. Toimenpiteellä voidaan lieventää myös soiden vesitalouteen kohdistuvia vaikutuksia.

Arviointiselostuksessa huomiota kiinnittää se, että sekä hankkeen että sen sähkönsiirron vaihtoehtojen vaikutukset kuvataan pieniä poikkeuksia lukuun ottamatta samanlaisiksi. Eri vaihtoehtojen pinta-alaerot eivät ole merkittäviä, kun huomioidaan kokonaisuus. Toteutusvaihtoehtojen olisi hyvä olla enemmän toisistaan eroavia ottaen huomioon ympäristövaikutusten arviointimenettelyä koskevan asetuksen (277/2017) 4§ ja ympäristövaikutusten arvioinnin tavoitteet (252/2017).

Taulukkoa 1 on korjattava; siinä viitataan Etelä-Pohjanmaan ilmasto- ja kiertotaloustiekarttaan 2035.

Yhteenvedona Satakuntaliitto toteaa, että ympäristövaikutusten arviointiin sisältyy epävarmuuksia ja hankkeeseen liittyviä ratkaisuja on vielä tarkennettava, jotta vaikutukset ovat kokonaisuudessaan arvioitavissa.

Huittisten kaupunki

Lausunnossaan Huittisten kaupunki keskittyy sähkönsiirron suunnitelmiin, jotka sijoittuvat sen alueelle.

Sähkönsiirron vaikutuksia on käsitelty kattavasti omana päälukunaan selostuksessa. Molemmissa sähkönsiirtovaihtoehdoissa on tarkasteltu sähkönsiirtoa Huittisten alueella ilmajohtoina, jolloin vaihtoehdot ovat hyvin samanlaisia toisiinsa suhteessa. Olisi hyödyllistä perustella, miksi vaihtoehdoissa ei ole tarkasteltu sähkönsiirtoa Huittisten alueella maakaapelein. Maakaapelin ympäristövaikutukset ovat huomattavasti pienemmät kuin ilmajohdon, koska maakaapeli vaatii mm. huomattavasti vähemmän tilaa ja sijoittuu maan alle. Tällöin olisi perusteltua verrata sähkönsiirron toteutusta ilmajohdon ja maakaapelin välillä.

YVA-

Ilmajohdot sijoittuvat sähköasemaa lähestyttäessä Huittisten aurinkovoimalan osayleiskaavan alueelle. Osayleiskaava on tällä hetkellä luonnosvaiheessa ja aineistoon voi tutustua Huittisten kaupungin verkkosivuilla. Kyseinen osayleiskaava on mainittu YVA-selostuksessa, mutta sähkönsiirron ja osayleiskaavan suhdetta ei ole

19.6.2025

tarkasteltu. Sähkönsiirtoreittisuunnitelman mukaan uudet ilmajohtot sijoittuisivat osayleiskaavan alueella kahdelle eri aluetyypille: Maa- ja metsätalousvaltainen alue (M) sekä Aurinkovoimatuotantoon tarkoitettu energiatuotannon alue - Maa- ja metsätalousvaltainen alue (EN/au-M). Sähkönsiirtoon liittyvien rakenteiden ja alueiden suunnittelussa on suotavaa olla ajoissa yhteydessä Huittisten aurinkovoimalan hanketoimijaan, jotta toiminnot voidaan sovittaa yhteen.

Ilmajohtolinja sijoittuu Huittisten alueella Kevalankallion kohdalla metsälakikohteen päälle tai viereen. YVA-selostuksessa on esitelty, että metsälain suoja koskee vain metsätaloustoimenpiteitä, mutta ilmajohtoon vaikutus vastaa avohakkuun vaikutuksia. Kyseisessä kohdassa ilmajohtoon vaikutukset on arvioitu kohtalaisiksi. Huittisten kaupunki esittää, että ilmajohtoon vaikutusta erityisen tärkeään elinympäristöön tulisi arvioida luokittelua konkreettisemmin; hävittääkö ilmajohto erityisen tärkeää elinympäristöä. Lisäksi olisi hyödyllistä varmistaa, että vaikka metsälain suoja koskee vain metsätaloustoimenpiteitä, mahdollistaako se luonnonympäristön hävittämisen sähkönsiirtoreitin tieltä kyseisellä alueella.

Etelä-Satakunnan ympäristöterveydenhuolto

Terveydensuojelun tarkoituksena on ylläpitää ja edistää väestön terveyttä sekä ennaltaehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa vaaraa tai haittaa ihmisten terveydelle ja elinympäristölle. Terveydensuojelulain mukaan elinympäristöön vaikuttava toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että väestön ja yksilön terveyttä ylläpidetään ja edistetään. Etelä-Satakunnan ympäristöterveydenhuolto toimii terveydensuojeluviranomaisena Euran, Kokemäen, Huittisten, Rauman ja Säkylän alueilla.

Rakennusvaiheen aikainen kivi- ja maa-aineksen käsittely tulee tehdä mahdollisimman vähäisillä pölyhaitoilla (pölynkeräystekniikka). Silminnähtävää pölyä tai kappaleita ei saa kulkeutua asuinalueille. Lisäksi tulee huomioida mahdollisen tärinän vaikutukset asuinrakennuksien rakenteille. Asuntojen ja muiden oleskelutilojen päivä- ja yöajan keskiäänitasojen toimenpiderajoista määritetään sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa 545/2015, jotka tulee myös huomioida louhinnassa ja murskauksessa.

Hankealueen vaikutuksen piirissä olevat talousvesikaivot tulee selvittää ja talousvesikaivojen laatu tulee tutkia ennen hankkeen rakennusvaiheen aloittamista. Tarvittaessa hankkeen vaikutuspiirissä olevien talousvesikaivojen laatu tulee tutkia uudelleen hankkeen rakentamisvaiheen päätyttyä hankkeen talousvesikaivoihin kohdistuvien vaikutusten arvioimiseksi. Hanke tulee toteuttaa siten, että vaikutukset talousvesikaivoihin minimoidaan.

Viihtyisyyden osalta tulee huomioida ja arvioida riittävät suojavyöhykkeet paneelialueiden reunoilla. Maisema saattaa muuttua naapurikiinteistöllä hakkuiden osalla, jolloin paneelikentät saattavat olla paremmin havaittavissa eri puolilta. Aurinkoenergiahankkeista ei tiettävästi aiheudu häikäisyä lähialueelle, mutta asia tulee huomioida paneelivalinnassa.

Arvioidaan laajojen aurinkoenergiahankkeiden vaikutusta paikallisesti alueen lämpötilaan.

Alueella olemassa olevien ja suunnitteilla olevien eri tuuli- ja aurinkovoimahankkeiden yhteisvaikutukset tulee huomioida.

Etelä-Satakunnan ympäristölautakunta

Aurinkoketun aurinkovoimahankkeen YVA-selostus vaikuttaa laajasti erilaiset vaikutukset huomioon ottaen laaditulta. Mm. maisemakuvaukset ovat seikkaperäisiä ja laaja-alaisia kuvauksia jossa haitallisten vaikutusten merkitystä hankealueen välittömässä läheisyydessä on hyvin huomioitu. Maisemavaikutukset jo muutaman sadan metrin päässä hankealueesta ovat vähäisemmät. Hankkeen toteuttamisvaihtoehdoissa suoria maisemavaikutuksia asutukseen ei ole, mutta hankkeella on negatiivisia vaikutuksia luonnossa liikkuville virkistyskäytön vaikeutumisen myötä.

Yhteisvaikutusten arviointia muiden hankkeiden kanssa on tehty kunkin arvioitavan vaikutuskokonaisuuden osalta. Yhteisvaikutusten arvioinnissa on onnistuttu hyvin verrattuna muiden hankkeiden selvityksiin. Kuvailevan laadullisen arvioinnin lisäksi Aurinkoketun hanketta on mm. pinta-alojen näkökulmasta verrattu muihin hankkeisiin. Yhteisvaikutusten arviointia vaikeuttanee tiedon, hankkeiden eriaikaisuuden ja yhteisen koordinoinnin puute.

Luontovaikutukset eläimistöön ja kasvillisuuteen on selvitetty melko hyvin ja ympäristölautakunta yhtyy YVA-selostuksen arvioihin monista vaikutuksista paneelialueilla ja niiden lähistöllä. Mahdollisesti luontovaikutusten merkittävyys negatiivisten luontovaikutusten osalta on suurempi, kuin YVA-selostuksessa on arvioitu, koska hankkeen toteuttamisvaihtoehdoissa laajan metsäisen alueen keskelle perustettaisiin pysyväisluonteisia ja aidattuja laajoja aukkoja. Sonnilanjoen tulvapuron säästäminen hakkuilta suojavyöhykkeineen turvaa arvokkaan elinympäristön ja euroopanmajavan säilymistä. Mm. uhanalaisten ja luontodirektiivin liitteiden mukaisten ym. lajien elinolosuhteiden muutosten arviointiin liittyy epävarmuustekijöitä.

Rakentamisen ja käytön aikaiset vesistövaikutukset on kuvattu, tunnistettu ja arvioitu selostuksessa hyvin. Haitallisten valumaveden määrän ja laadun vaihteluihin ja haitallisten Sonnilanjokeen kohdistuvien vesistövaikutusten minimoimiseen on hankkeen toteutuessa kiinnitettävä erityistä huomiota.

Hankkeen hiilitaselaskelmat ja niihin liittyvä arviointi ovat hyvin laadittuja. Mm. paikallaan on maininta siitä, että Suomessa ei ole enää mielekästä laskea aurinkovoiman korvaavia fossiilisia energiantuotantomuotoja, sillä Suomen sähköntuotannosta v. 2023 94 % oli hiilidioksidivapaata. Aurinkoenergiահankkeet osaltaan vaikuttavat siihen, että mm. teollisuuden energiankäytössä siirryttäisiin enemmän sähkön käyttöön.

Luonnonvarakeskus (LUKE)

Luke näkee, että vaikutusten arviointi on tehty huolellisesti ja varovaisuusperiaatetta huomioiden.

19.6.2025

Linnuston osalta kaikkien tarkasteltavien vaihtoehtojen merkittävyys arvioidaan kokonaisuudessaan kohtalaisen negatiiviseksi. Selostuksessa todetaan myös, että ajoittamalla rakentaminen pesimäkauden ulkopuolelle, voidaan vaikutuksia lieventää, mutta vaikutukset säilyvät näistä toimista huolimatta.

Hankealueelta ei selostuksen mukaan löydetty metsäkanalintujen soittimia, mutta direktiivilajien osalta alueella selostuksen mukaan esiintyy susi, ilves ja euroopanmajava. Selostuksessa arvioidaan myös suden suojeluaseman muuttumista ja alueen merkitystä sudelle tästä huolimatta.

Suden osalta vaikutusten arviointi on tehty huolellisesti ja vaikutukset arvioidaan selostuksessa lisääntymis- ja levähdysalueen näkökulmasta suureksi. Suden reviiri Suomessa on laaja alue, jonka sisään mahtuu paljon erilaisia ihmisvaikutteisia ympäristöjä. Siitä ei kuitenkaan ole tietoa, millaisia vaikutuksia suden lisääntymiselle syntyy pitkällä tähtäimellä, mikäli reviirin sisällä oleville keskeisille, häiriöttömille alueille kohdistuu häiriötä tai elinympäristön pirstoutumista tai tuhoutumista.

Yleisesti tiedetään, että susi käyttää elinympäristönään sellaisia alueita vähemmän, joissa teiden ja asutuksen tiheys on suuri (Carricondo-Sanchez ym. 2020, Hebblewhite ym. 2005, Kaartinen ym. 2005, Karlsson ym. 2007, Vorel ym. 2024). Se välttelee teitä 250 metrin ja rakennuksia kilometrin säteellä (Kaartinen ym. 2005). Vaikutusten voimakkuus riippuu vuodenajasta. Sudet ovat herkempiä häiriöille lisääntymisaikana (Houle ym. 2010).

Kuten selostuksessa tuodaan esille, on majavan osalta syytä huomioida se, että laji vaihtelee elinpaikkaansa ja nostaa veden nopeastikin metsäalueelle jokea padotessaan. Majavan osalta hankkeessa on tarkoitus säilyttää 100 m leveä ekologinen käytävä Sonnilanjoen varrella (50 m kummallakin puolella jokea). Luke tuo esille kuitenkin sen näkökulman, että onko majavan mahdollista maanmuotojen perusteella nostaa vesi siten, että se voisi jossain vaiheessa haitata aurinkovoimalan toimintaa? Tämä on syytä huomioida ja ennakoida hankkeen seuraavissa suunnitteluvaiheissa. Tulvikot ovat majavan ravinnonhankinnan kannalta keskeisiä elinympäristöjä ja lajin pesät ovat sekä lisääntymis- että levähdysalueita.

Yhteisvaikutusten arvioidaan selostuksessa suden osalta muodostuvan suuriksi, mutta selostuksessa arvioidaan negatiivisia yhteisvaikutuksia kohdistuvan myös muuhun lajistoon sekä mahdollisesti Sonnilanjokeen.

Yhteisvaikutusten osalta selostuksessa tuodaan esille viereisen hankkeen selvityksessä todettu: "hankealueella pesiville huomionarvoisille lajeille löytyy vastaavia elinympäristöjä myös selvitysalueen ulkopuolelta". Tältä osin Luke näkee tärkeäksi huomauttaa, että elinympäristön tuhoutuminen on populaatiotasolla vaikutukseltaan suoraan verrattavissa kantokyvyn pienenemiseen. Tämä tulee huomioida erityisesti sellaisten lajien osalta, joiden keskeisistä elinympäristöistä on puute.

Ala-Satakunnan ympäristöseura ry. ja Suomen luonnonsuojeluliiton Satakunnan piiri ry

Suomen luonnonsuojeluliiton paikallis- ja maakuntayhdistys

19.6.2025

kiittävät mahdollisuudesta lausua otsikon aiheesta.

Yleisesti toteamme, että aurinkoenergia on tärkeä keino torjua ilmastokriisiä ja kannatamme tuotantomuodon rakentamista korvaamaan uusiutumatonta energiaa. Sen sijaan aurinkoenergian-tuotantoalueiden sekä pitkien sähkönsiirtolinjojen sijoittaminen luontovaltaisille alueille, kauas energiankäyttäjistä ei ole kestävä kehityksen mukaista. Muuttuvassa ilmastossa ja jo olemassa olevan luontokadon keskellä metsiin perustettavat teollisuusalueet ovat uhka luonnon monimuotoisuudelle.

Kyseisen aurinkovoimahankkeen sijoittuminen on lisäksi maakuntakaavan valmisteluaineiston suunnittelumääräysten vastainen, koska suunnittelumääräyksissä selkeästi todetaan, että: ”Laajoja aurinkoenergian tuotantoalueita ja niihin liittyviä energiavarastoja suunniteltaessa tulee alueet sijoittaa ensisijaisesti olemassa olevan yhdyskuntarakenteen ja infrastruktuurin läheisyyteen. Aurinkoenergian tuotantoalueiden sijoittumista metsäalueille, luonnontilaisen kaltaisille soille ja viherrakenteen kannalta merkittävillä alueille tulee välttää.”

Suomessa ja Satakunnassa on sekä viime vuosina rakennettu että tällä hetkellä suunnitteilla niin paljon tuuli- ja aurinkoenergiaan liittyviä hankkeita, että niiden yhteisvaikutusten arviointi niin kerrannaisvaikutuksiltaan kuin täysin odottamattomien vaikutustenkin osalta on hyvin vaikeaa - ellei mahdotonta. Kokemuksia uusiutuvien energiantuotantomuotojen ympäristövaikutuksista löytyy vain hyvin lyhyeltä aikaväliltä ja pääosin nyt suunnitteilla olevia, sekä tuotantoalaltaan että rakenteiltaan, huomattavasti pienemmistä hankkeista. Niin kuin Aurinkokettu-hankkeen YVA-selostuksessa todetaan: Aiempaa, toimintaan liittyvää tutkimusta ei ole juuri käytettävissä, ainakaan maantieteellisesti vertailukelpoisilta alueilta. Tämän vuoksi uusiin aurinkoenergiantuotantoalueisiin tulee suhtautua varauksella. Hankkeita sijoiteltaessa sekä toteutettaessa on erityisesti korostettava varovaisuusperiaatetta.

Maankäytön suunnittelu:

Hankkeen YVA-selostuksessa varovaisuusperiaatetta on kuitenkin noudatettu lähinnä negatiivisten luontovaikutusten arvioinnissa. Jo pelkästään kyseisen hankkeen satojen hehtaarien metsän poistamisen, jäljelle jäävän maaperän ja sen vesitalouden muokkaamisen, alueen aitaamisen sekä energiainfran rakentamisen vaikutukset eivät ole mistään aspektista katsottuna vähäisiä tai kohtalaisia vaan merkittäviä, lähinnä totaalisia – puhumattakaan useiden hankkeiden yhteis- ja kerrannaisvaikutuksista. YVA-selostuksessa hankkeen vaikutusaikana käsitellään noin 50 vuoden ajanjaksoa, jonka jälkeen (mikäli voimala-alue puretaan) luonnon arvioidaan palaavan alueelle, jopa alkuperäisten luontotyyppien. Tosiasiassa luonnon palaaminen alueelle, ennallistamistoiminkin autettuna,

19.6.2025

kestää todennäköisemmin vuosikymmeniä ennen edes nykyisen kaltaisen metsän saavuttamista. Tällöin hankkeen vaikutusaikana tulisi käsitellä 80-100 vuoden ajanjaksoa. YVA-selostuksessa myös odotus alkuperäisten luontotyyppien palautumisesta (myös hankkeiden kerrannaisvaikutusten ja ilmastonmuutoksen vuoksi) vaikuttaa epärealistiselta.

Edellä kuvattujen asioiden vuoksi pidämme hanketoimijan YVA-selostuksessa esittämää sijoituspäätöstä rakentamisluvalla sekä kyseiseen alueeseen että lähistön muihin hankealueisiin kohdistuvien ympäristövaikutusten ja alueen kokonaissuunnittelun todelliseen tarpeeseen nähden liian vähäpätöisenä. Mikäli alueelle ylipäättään sijoitetaan energiantuotantoteollisuutta, tulisi sen sijoittelusta laatia osayleiskaava, jotta alueelle rakennettavan infran kapasiteetti mahtuisi sähköverkkoon, tuotantoalueiden vähittäisellä rakentamisella ja alueen toimijoiden verkostoitumisella pystyttäisiin seuraamaan ja tarvittaessa hillitsemään haitallisia ympäristövaikutuksia.

Hankkeen vaikutukset maisemaan, luontoon ja paikalliseen ilmastoon:

Toteutettaviin laajoihin avohakkuihin sekä maaperän rakenteeseen ja vesitalouteen kohdistuvien toimenpiteiden vuoksi nykyisenlainen kasvillisuus, luontotyypit sekä niiden tarjoamat erämaamaiset elinympäristöt eläimiseen häviävät voimala-alueen olemassaolon ajaksi. Energiantuotantohanke-alueella elää muun muassa kaksi luontodirektiivitaksonia (susi, lepakot), joiden elinolosuhteiden heikentämisen nykyinen lainsäädäntö kieltää. Lisäksi alueella elää, soidintaa ja pesii mm. kanalintuja ja pöllöjä.

Voimalan rakentamisen ja käytön aikainen melu hävittää hiljaisen alueen ja heijastavat paneelit muokkaavat sekä maisemanäkymää että maan lämpötaloutta. Avoin alue muuttaa tuulisuutta sekä eikä puuttuva metsä enää tasaa maaperän ravinnehuuhtoutumia ja vesitaloutta. Muutosten aikaansaamia vaikutuksia YVA-selostuksessa on arvioitu pääosin vain suoria vaikutuksia ihmistoiminnan ja –terveyden näkökulmasta. Laajalla maiseman- ja paikallisen pienilmaston muutoksella, globaalin ilmastonmuutoksen ja lähellä sijaitsevien vastaavien hankealueiden kerrannaisvaikutuksilla voi olla ennalta-arvaamattomia, välillisiä vaikutuksia mm. muuttaviin vesilintuihin sekä hankealuetta ympäröivien metsien hyönteistuhoihin. Suojaavan metsäelinympäristön katoaminen hävittää alueelta myös tavanomaisia lajeja, joilla on tärkeä merkitys ravintoketjussa. Näitä lajien välisiä vuorovaikutussuhteita ei ole hankkeen YVA-selostuksessa arvioitu juuri mitenkään.

Pidämme hankkeen YVA-selostuksesta poiketen näin totaalista luonnonhävittämisen vaikutusta merkittävänä. Lisäksi pidämme epärealistisena tavoitteena YVA-selostuksessa suunniteltua Sonnilanjoen ja Lattamerensuon säilymistä luonnontilaisena mm. niitä ympäröivien alueiden vesitalouteen kajoavista

19.6.2025

maaperävaikutuksista johtuen. Samoin hankealueen muutostöillä on todennäköisesti vaikutuksia myös sen koillispuolella sijaitsevaan Lattamerensuon pohjoisosa-Järvisuo-Pilpompoksen-alueeseen, joka on soidensuojelun täydennyskohde sekä luoteispuolella sijaitsevaan Sikasuohon. Läheisen viherkäytävän vaikutus heikkenee, jos sen yhdistämiä elinympäristöjä tuhotaan. Kaikista hankkeen aiheuttamista merkittävistä, pitkäaikaisista ja osittain pysyvistä luontovaikutuksista huolimatta hankkeen YVA-selostuksesta puuttuu kokonaan ehdotus ekologisesta kompensaatiosta.

Sosiaaliset vaikutukset

Hankkeen YVA-selostuksessa sosiaalisia sekä sosioekonomisia vaikutuksia on arvioitu paljolti paikallisväestölle kohdistettuun kyselyyn tukeutuen. YVA-selostuksessa ei ole arvioitu esim. mahdollista rakennus-/metsätalousmaan arvon muutosta, omistusmuutoksia ym. vastaavien jo toiminnassa olevien energiantuotantoalueiden liepeillä muualla Suomessa toteutuneeseen. Arvioitaessa hankkeen sosioekonomisia vaikutuksia Säkylän kunnalle on jätetty arvioimatta valtion hallinnon suunnitelmat huomioida vastaavista alueista kertyvät kiinteistöverot verotuskunnan valtionosuuksia leikkaamalla. Vaikka hankkeen YVA-selostuksessakin todetaan hankealueen sijoittuvan kokonaisuudessaan susireviirille, siinä ei ole arvioitu lauman väistämättömän elinalueen siirtymisen seurauksia sosiaalisesti. Lauman pyrkiessä elinolosuhteiden nopean muutoksen vuoksi lyhyellä aikavälillä sopeutumaan uusille elinalueille stressaantuneiden petojen kohtaamiset ihmisen kanssa yleistyvät väistämättä laaja-alaisesti.

Turvallisuus

YVA-selostuksen mukaan hankealue aidataan lohkoittain, jotta eläimille jää mahdollisuus siirtyä alueen läpi ja ekologiset yhteydet säilyvät. Selostuksessa ei kuitenkaan arvioida rajoittuneesti liikkuvien ja todennäköisesti tiettyihin kohteisiin ohjautuvien eläinten mm. sorkkaeläinten vaikutuksista esim. VT12 liikenteen turvallisuudelle.

Hankkeen YVA-selostuksessa ei ole tunnistettu mitenkään geopolittisesta tilanteesta johtuvia sekä viime vuosina esiin nousseiden, yhteiskuntaa ylläpitävään infraan kohdistuneita, täysin uudenlaisia turvallisuusuhkia. Syrjäisellä, vaikeasti valvottavalla alueella sijaitseva, laaja energiainfran keskittymä, jonka havaitseminen maastossa sekä maasta että ilmasta käsin on helpohkoa ja jonne on melko estymätön kulku, vaikuttaa haavoittuvalta.

Lopuksi

Suomen luonnon suurin uhkatekijä on metsäkato: suurin osa uhanalaisista lajeistamme on metsäeliöitä. Saasteettomille sähkövoimoilalle on mahdollista löytää valmiiksi raivattuja alueita taajamista ympäristöineen. Tällöin phtaan energian hankkeet

19.6.2025

olisivat myös vihreää siirtymää, jonka periaatteisiin kuuluu luontoarvojen säilyttäminen. Järkevää ja ilmastotavoitteita toteuttavaa aluesuunnittelua on säilyttää luonnollinen hiilinielu.

MTK-Satakunta ja MTK-metsänomistajat

Nähtävillä olo ja tiedottaminen:

YVA-aineisto on mielestämme ollut riittävän ajan nähtävillä vaikutusalueen kunnassa. Tämän lisäksi aineisto on ollut nähtävissä internetissä. Palautetta on voinut antaa kirjallisesti yhteysviranomaiselle.

Hankkeesta on järjestetty yleisötilaisuus, tilaisuuteen on ollut mahdollista osallistua sekä paikan päällä että etäyhteyden välityksellä.

YVA-selostus on laadittu perusteellisesti ja selkeästi. Hankkeen vaikutukset on tarkasteltu YVA-lain edellyttämällä tavalla. Kansallisen sääntelyn puutteen vuoksi hankkeen voi toteuttaa sen vaikutukset ympäristöön, ihmisiin ja erilaiseen maankäyttöön hyvin pintapuolisesti huomioiden.

Allekirjoittaneet tahot ehdottavat, että hankekehittäjät hyödyntävät Ympäristöministeriön Aurinkovoimaloiden kaavoitusta ja lupamenettelyn koskevan opasaineiston taustaselvityksen tuloksia arviointiselostuksen täydennyksessä (toimikausi päättynyt 15.4.2025).

Huomiot YVA-selostuksen sisällöstä

MTK-Satakunta ja MTK-metsänomistajat pitävät tärkeänä Suomen energiahuollon uusiutumiskykyä vähähiilisemmäksi ja energiaomavaraisuuden lisääntymistä. Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan vuoden 2024 sähkönkulutuksesta katettiin 96 % kotimaisella sähköntuotannolla ja 95 % Suomen sähköntuotannosta tuli fossiilittomista energianlähteistä. Sähkön kokonaiskulutus nousi Suomessa vuonna 2024 3 %. Kehotamme tässä hankkeessa huomioimaan aluetaloudelliset vaikutukset ja hankkeen tuottamat haittavaikutukset tasavertaisesti hyötyjen arvioinnin kanssa. Arviointiselostuksessa korostuu hyödyt ja samalla haittojen arviointia vähätellään.

Toteutuksessa on huomioitava, etteivät maaseudun elinkeinojen toimintaedellytykset heikkene siirtolinjojen rakentamisen seurauksena.

Hankealue on ojitettua suota ja eri ikäistä talousmetsää. Koska aurinkovoimatuotannossa paneeleihin ei saa kohdistua lainkaan varjoa, hakataan alueen puusto hankkeen toiminta-ajaksi pois. Tämä aiheuttaa pysyväisluonteista metsäkatoa ja merkittäviä haasteita mm. Suomelle EU:n hiilinieluvaatimusten täyttämiseksi (LULUCF).

YVA-selostuksessa tulee tuoda esille mahdolliset hanketoimijoiden kompensatiomenetelmät, kuten metsittäminen hankealueen ulkopuolella. YVA-selostuksessa mainitaan kompensoinnista esimerkinomaisesti, eikä YVA-selostus anna mitään konkreettista, mihin hanketoimija asian suhteen on sitoutunut.

YVA-arviointiselostuksessa vähätellään tarpeettomasti hankkeen vaikutuksia alueen

19.6.2025

ympäristöön. Esimerkiksi ihmisiin kohdistuvissa vaikutuksissa melun, pölyn ja liikenteen vaikutusten lieventäminen on esitetty yleisluontoisesti, ei konkreettisia toimenpiteitä. Virkistyskäytön ja jokaisenoikeuksien osalta kerrotaan, että vaikutus on kohtalainen ja mahdollisuus ulkoilureittien säilyttämiseen on. Myöskään tähän ei esitetä konkreettisia toimia, mihin ja millä edellytyksin reittejä voidaan säilyttää.

Selostuksessa aluetaloudelliset hyödyt korostuvat suhteessa haittoihin. Aluetaloudellisia mahdollisia haittoja ovat muun muassa hankkeen vaikutus ympäröivään metsätalouteen. Kyselyssä maanomistajat arvioivat hyötyjä keskimäärin muita kielteisemmin kaikilla talouden osa-alueilla. Sama toistui myös muilla kyselyn osa-alueilla. Tätä ei ole huomioitu selostuksessa yleistä asian toteutusta enempää. Paikallistalouden hyödyt ovat myös epävarmat, etenkin jos urakointi ja hankinnat ohjautuvat ulkomaille. Raportissa tunnistetaan hyötyjen epätasainen jakautuminen: hyödyt kohdistuvat kunnalle ja energiayhtiölle, kun maankäytön rajoitukset jäävät paikallisille maanomistajille erityisesti siirtolinjan alueella. Siirtolinjan osalta raportissa kirjoitetaan ristiriitaisesti lunastusmenettelyn ja sopimusmenettelyn hyödyntämisestä. Kehotamme selkeyttämään raporttiin, että siirtolinjasta maksettava korvaus sovitaan maanomistajien kanssa.

Huomautamme, että pidämme kyseenalaisena hankkeen yhteisten etujen palvelemista ja yleistä etua. Hankkeen on tarkoitus tuottaa taloudellista vaurastumista hanketoimijoille ja hankealueelle. Kehotamme tekemään hankealueen tuottoon perustuvat sopimukset siirtolinjojen maanomistajien kanssa. On hankkeen hyväksyttävyyden kannalta oleellista, että myös siirtolinjoista maksetaan oikeudenmukainen, hankkeen tuottoon perustuva jatkuva korvaus maanomistajille.

Sähkönsiirtoreitit SVE1 ja SVE2 vähentävät kummassakin vaihtoehdossa metsäkäytössä olevaa aluetta noin 31 ha. Tämän vaikutus on arvioitu hankkeessa vähäiseksi, vaikka tämä osuus on hankkeen yleisen hyväksyttävyyden kannalta erittäin merkittävä. Ristiriitaisuuksista huolimatta raportista jää kuva, että siirtoreittejä ei ole tässä hankkeessa tarkoitus toteuttaa sopimusperusteisesti vaan lunastusmenettelyllä.

Ympäristö- ja maankäyttövaikutusten minimoiseksi ilmajohto-osuus on toteutettava yhteispylväsratkaisuna muiden hankkeiden tai sähköyhtiöiden kanssa.

Hankkeen yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa arvioidaan lisähaittana. Selostuksessa ei arvioida aurinkovoimahankkeen ympäristöalueiden taimikkotuhojen lisääntymisen riskiä. Taimikkotuhot haastavat metsien uudistamista ja vaikuttavat näin negatiivisesti hiilinielujen syntyyn ja elinkeinon harjoittamiseen. Hankkeen vaikutuksia ympäröivään metsätalouteen on näiltä osin sivuutettu. Taimikkotuhovaikutukset ympäröivään metsätalouteen tulee huomioida. Taimikkotuhoja aiheuttavat muun muassa riistan käytössä olevien alueiden pieneneminen ja riistan liikkeiden ohjaaminen hankealueiden ulkopuolelle. Metsätalouteen tulevat vaikuttamaan myös hankkeiden aiheuttamat lisääntyneet myrskytuhot ympäröivään alueeseen. Myös viheryhteydet tulee huomioida hankkeen sisäpuolella. Viheryhteyksiä ei tule jättää hankealueen ulkopuolisten maanomistajien vastattavaksi.

Arviointiselosteessa tuodaan esille informatiivisesti hankkeen sijoittumisen suhteessa muihin hankkeisiin ja suunnitelmiin. Hankkeen vaikutuk-

19.6.2025

set ympäröivään metsätalouteen tulee tunnistaa paremmin.

Arviointiselostuksessa nostetaan irrallisesti esiin, että hankkeen hiilikädenjälki on noin kolme kertaa hankkeen päästöjä suuremmat. Laskelmanne osoittavat kuitenkin suuria epävarmuuksia, jotka liitteessä tuodaan hyvin esiin. Hiilitaselaskelmassa mainitaan perustellusti, että laskelmaa on pidettävä suuntaa antavana. Suuntaa-antavuutta, epävarmuuksia ja valintakriteereitä ei tuoda riittävässä määrin esiin itse selostuksessa.

Edellä mainittu tulee tarkentaa ja korjata. Yleisenä huomiona, että selostuksessa ja liitteissä on epä johdonmukaisesti kirjattuna VE1-3 ja SVE1-2 pinta-alat.

Hankealue on pääosin ojitettua suota ja eri-ikäistä metsää. On mahdollista, että hankealueella tultaneen tarvitsemaan kuivatusta eli vesitalouden järjestelyjä haihduttavan ja siten pohjaveden pintaa alempana pitävän puuston poistamisen myötä. Mahdollisten ojitusten aiheuttamat vesistöpäästöt tulee hallita hankealueen sisällä. Vesien tilan seurannassa vesien kemiallisen ja biologisen tilan muutokset tulee kirjata aurinkovoi-mahankkeen vaikutuksiksi, ja selkeästi erilleen muusta alueen maankäytöstä.

Toimijat tulee velvoittaa edellä mainittuihin vesiensuojeluratkaisuihin kaikissa hankkeen toteutumiseen johtavissa vaihtoehtoissa.

Ennallistamistoimia ei ole kerrottu selvityksessä. Huomautamme, että ennallistamistoimet ovat merkityksellisiä huomioida arviointiselostuksessa. Mikäli hankkeen päättymiseen liittyviä toimia ei huomioida, on arvioitava, että hankkeen vaikutukset maankäyttöön ovat pysyvät, vaikka paneelikentät poistettaisiin 50-vuoden kuluttua. Materiaalien kierrätettävyys on huomioitu hyvin.

Hankealue on pääasiassa metsätalouden käytössä. Vaikutukset elinkeinolle ulottuvat koko aurinkovoimalan elinkaaren ajalle. MTK-Satakunta pitää tärkeänä, että mikäli hanke toteutuu, tehdään hankkeessa aktiivisesti töitä erilaisten maa- ja metsätaloutta hyödyntävien rinnakkaisten liiketoimintamahdollisuuksien toteuttamiseksi. Sekä hankkeen suunnittelun että mahdollisen toteuttamisen ja toiminnan aikana pidämme erittäin tärkeänä alueen elinkeinonharjoittajiin kohdistuvien vaikutusten seurantaa sekä mahdollisiin haittoihin liittyvää puuttumista.

Fingrid Oyj

Kiitämme lausuntopyynnöstä.
Meillä ei ole lausuttavaa YVA-selostuksesta

Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla (Tukes)

Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla (Tukes) ei ole lausuttavaa asiassa.

Elisa Oyj

Oyj:llä ei ole huomauttamista lausuntopyyntöön liittyen.

Suomen Erillisverkot Oy

19.6.2025

Hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verkko-operaattoripalvelut liiketoimintaan.

Varsinais-Suomen ELY-keskus, Liikenne -vastuualue

L-vastuualueella ei kommentoitavaa asiaan: Sky Power Finland Oy:n Aurinkoketun aurinkovoimahanke Säkylä ja Huittinen, ympäristövaikutusten arviointiselostus.

Varsinais-Suomen ELY-keskus, kalatalousviranomainen

Kalatalousviranomaisella ei ole huomauttamista Sky Power Finland Oy:n Aurinkoketun aurinkovoimahankkeen YVA-selostuksesta

Mielipiteet**Mielipide 1**

Mielipiteeni on yksinkertaisesti: VE 0 HANKETTA EI TOTEUTETA. Hanke on ihmiselle, ympäristölle ja eläimistölle täysin turha. En tunne vihaa, vaan surua tällaista luonnonvarojen haaskausta kohtaan.

Mielipide 2

Sudet ovat olleet Köyliössä jo vuodesta 2008. Kun sudenpentu syntyy Köyliössä, niin se alkaa heti oppimaan ja tuntemaan ihmisen hajut ja äänet. Sen vuoksi tehdyt karkotukset eivät paljon auta, koska täällä susi on täysin tottunut ihmisen toimintaan, täällä susi ei ole mikään arka erämaan asukki. Nyt kun puhutaan siitä, että susi häiriintyy ja tulee ihmisasutusten läheisyyteen, johtuen rakennettavista tuuli ja aurinkovoimaloista ei pidä alkuunkaan paikkaansa.